

L'IMPACT DES ENSEIGNEMENTS PLURILINGUES SUR LE DÉVELOPPEMENT DES ENFANTS

TÁC ĐỘNG TỪ VIỆC GIẢNG DẠY ĐA NGÔN NGỮ ĐỐI VỚI SỰ PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ

Agnès FLORIN, Isabelle NOCUS, Philippe GUIMARD¹

Résumé

Les recherches internationales effectuées sur les dispositifs pédagogiques bilingues qui valorisent les langues d'origine des élèves s'accordent sur leur impact positif (Cummins, 1979 ; Bialystok, 2001 ; Comblain et Rondal, 2001). Néanmoins, les résultats actuels restent insuffisants et il convient de poursuivre les validations expérimentales dans des contextes sociolinguistiques différents. On présentera les principaux effets positifs du bilinguisme sur les apprentissages scolaires et le développement du langage d'après les recherches internationales en psychologie. Puis on discutera l'efficacité de dispositifs d'enseignement bilingue (langue d'enseignement et langue d'origine) à travers des résultats de nos études (Nocus, Florin, Guimard et Vernaudon, 2007 ; Nocus, Guimard et Florin, 2009) en Nouvelle-Calédonie, en Polynésie française et en Guyane (Contrat ANR ECOLPOM, 2009-2011). Si le français demeure la principale langue d'enseignement dans ces territoires, la dynamique favorisant les langues locales s'inscrit dans le cadre d'une francophonie ouverte sur le monde et respectueuse de la diversité linguistique et de sa préservation.

Tóm tắt

Những nghiên cứu quốc tế về phương pháp sư phạm song ngữ làm nâng cao giá trị của ngôn ngữ mẹ đẻ ở học sinh tương ứng với những tác động tích cực của chúng (Cummins, 1979 ; Bialystok, 2001 ; Comblain và Rondal, 2001). Tuy nhiên, những kết quả nghiên cứu hiện tại là chưa đủ và cần phải có sự kiểm chứng thực nghiệm trong những môi cảnh ngôn ngữ xã hội khác nhau. Chúng tôi sẽ giới thiệu những hiểu quả chính của phương thức song ngữ trong đào tạo ở học đường và sự phát triển ngôn ngữ trên cơ sở các nghiên cứu quốc tế về tâm lý học. Sau đó chúng tôi sẽ thảo luận về hiệu quả của phương pháp sư phạm song ngữ (ngôn ngữ giảng dạy và ngôn ngữ mẹ đẻ) thông qua các kết quả từ nghiên cứu của chúng tôi (Nocus, Florin, Guimard và Vernaudon, 2007 ; Nocus, Guimard và Florin, 2009) tại vùng Tân Calédonie, vùng Polynésie thuộc Pháp và tại Guyane (Thỏa thuận ANR ECOLPOM, 2009-2011). Trong khi tiếng Pháp vẫn là ngôn ngữ giảng dạy tại các vùng này, động thái

¹ Giáo sư, Phòng nghiên cứu tâm lý "Giáo dục, nhận thức, phát triển" (LABÉCD), Cố vấn giám đốc, Hiệu trưởng trường Nghiên cứu sinh Nantes Atlantique, Đại học Nantes

ủng hộ cho các ngôn ngữ địa phương là một phần trong khuôn khổ tư duy mở mà khối Pháp ngữ đặt ra trên toàn cầu cũng như biểu hiện cho sự trân trọng đối với sự đa dạng ngôn ngữ và việc bảo tồn chúng.

References

Bialystok. E., (2001). *Bilingualism in Development: Language, Literacy and Cognition*, Cambridge University Press.

Comblain A., Rondal J A (2001). *Apprendre les langues. Où ? Quand. Comment?* Paris: Mardaga.

Cummins, J. (1979) Linguistic interdependence and the educational development of bilingual children, *Review of Educational Research*, n°49, pp. 222-251

Nocus, I., Florin, A., Guimard, P., Vernaudon, J. (2007). Effets d'un enseignement en langue kanak sur les compétences oral / écrit en français au cycle 2 en Nouvelle-Calédonie. *Bulletin de psychologie*, 60, 5, n°491, 471-488.

Nocus I., Guimard P., Florin A. (2009) L'évaluation des dispositifs bilingues d'enseignement en Océanie francophone. In V. Fillol & J. Vernaudon (Eds), *Vers une école plurilingue en Océanie francophone*, Paris : L'Harmattan.

Tài liệu tham khảo :

Bialystok E. (2001). *Song ngữ trong phát triển: Ngôn ngữ, Văn học và Nhân thức*, Cambridge: Cambridge University Press.

Comblain A., Rondal J A (2001). *Học ngôn ngữ. Ở đâu? Khi nào? Như thế nào?* Paris: Mardaga.

Cummins, J. (1979) *Độc lập ngôn ngữ và sự phát triển giáo dục của trẻ dùng song ngữ*, *Review of Educational Research*, n°49, pp. 222-251

Nocus, I., Florin, A., Guimard, P., Vernaudon, J. (2007). Tác động việc dạy học bằng tiếng kanak ở những học phần nói/viết bằng tiếng Pháp tại Tân Calédonie. *Tạp chí Tâm lý học*, 60, 5, n°491, 471-488.

Nocus I., Guimard P., Florin A. (2009) *Đánh giá các phương pháp giảng dạy song ngữ tại vùng Pháp ngữ hải dương*. In V. Fillol & J. Vernaudon (Eds), *Về một trường học đa ngôn ngữ ở vùng Pháp ngữ hải dương*, Paris: L'Harmattan.